

Rekomendacja rozwoju polsko-ukraińskich programów partnerskich

Rekomendacja wypracowana przez uczestników konferencji „Jakie partnerstwo? Polsko – Ukraińska współpraca samorządowa”, która odbyła się we Lwowie, 27-28.09. 2003, w ramach projektu „Ukraińska Szkoła Młodych Działaczy Samorządowych”. Projekt jest realizowany przez Stowarzyszenie „Szkoła Liderów” z Warszawy i organizację pozarządową „Dialog Europejski” ze Lwowa przy wsparciu finansowym fundacji PAUCI.

Rekomendację przedstawiamy w formie, w jakiej została ona przygotowana przez uczestników konferencji, mając świadomość, że niektóre punkty bardzo precyzyjnie definiują problem, a inne zaznaczają w sposób ogólny pewne obszary do współpracy. Odrzuciliśmy jednak próbę ujednoczenia tekstu czy wprowadzania jakichkolwiek zmian w wypracowane punkty uznając, że ich największa wartość to zgodny głos pięćdziesięciu radnych ukraińskich, na który nie chcemy wpływać ani swoimi doświadczeniami, ani swoją wolą.

Stowarzyszenie Szkoła Liderów

Priorytetowe obszary problemowe dla przyszłej współpracy polsko-ukraińskiej:

Wspólnota lokalna (Kondominium)

- Strategia rozwoju i mechanizm współpracy z innymi sektorami z jasno określonymi zasadami partnerstwa
- Aktywizacja mieszkańców oraz włączenie do procesu podejmowania decyzji (opracowanie mechanizmów)
- Budowanie świadomości wspólnoty lokalnej

Mienie komunalne

- Demonopolizacja dostawców usług
- Niski poziom jakości dostarczanych usług
- Wdrożenie systemów rozliczeń dla indywidualnych mieszkańców
- Zdobywanie źródeł finansowania rozwoju mienia komunalnego

Stowarzyszenie Szkoła Liderów

ul. Sienkiewicza 12/14, pok. 419a, 00-944 Warszawa, tel./fax: (48 22) 828 64 05, 828 64 83
e-mail: stowarzyszenie@szkola-liderow.pl, <http://szkola-liderow.pl>
Bank PEKAO S.A. II O/W-wa 12401024-21500172-2700-401112-001

- Rewitalizacja starych blokowisk i mieszkań, przestarzałych technologii i sprzętu technicznego (windy)
- Restrukturyzacja systemu dróg – nowe rozwiązania komunikacyjne
- Brak miejsc dla nowych cmentarzy
- Brak kontroli stanu technicznego oraz perspektyw unowocześnienia transportu miejskiego
- Urynkowanie cen za usługi komunalne i ewentualne subsydiowania w niektórych dziedzinach
- Angażowanie mieszkańców w rozwiązywanie problemów komunalnych

Korupcja

- Korupcja radnych samorządowych – ustalanie budżetu
- Organizacja systemu zamówień publicznych (tenders) (przejrzystość)
- Społeczna tolerancja zjawiska korupcji
- Problem implementacji ustawy antykorupcyjnej

Współpraca samorządu i administracji państwowej

- Luki prawne w ustawodawstwie samorządowym
- Edukacja w zakresie uprawnień samorządowców
- Kontrola wewnętrzna w samorządzie
- Profesjonalizacja kadry samorządowej i administracji państwowej
- Mechanizm informowania wyborców o pracy samorządu
- Decentralizacja finansów publicznych – wzrost kompetencji samorządów
- Sądowa obrona praw samorządów

Rolnictwo

- Wiejskie spółki producenckie (problem relacji z hurtowniami i sklepami)
- Pozyskanie inwestorów na wsi
- Podział ziemi post-kołchozowej
- Rozwój przetwórstwa małego na wsi (mleczarnie, masarnie, warzywno-owocowe)
- Stworzenie gospodarstw farmerskich
- Agroturystyka
- Kształcenie byłych pracowników kołchozów w zakresie samodzielnego prowadzenia gospodarstwa rolnego

Przedsiębiorczość

Stowarzyszenie Szkoła Liderów

ul. Sienkiewicza 12/14, pok. 419a, 00-944 Warszawa, tel./fax: (48 22) 828 64 05, 828 64 83
 e-mail: stowarzyszenie@szkola-liderow.pl, <http://szkola-liderow.pl>
 Bank PEKAO S.A. II O/W-wa 12401024-21500172-2700-401112-001

- Stworzenie sieci „biznes-inkubatorów”
- Rozwój społecznej odpowiedzialności biznesu
- Wspieranie przedsiębiorczości przez samorząd (pozyskanie inwestorów dla wybudowania przedsiębiorstw lekkiego przemysłu)
- Rozwój i pozyskiwanie inwestorów dla stref rekreacyjnych i turystycznych

Programy społeczne:

- Mechanizm identyfikacji potrzeb społecznych
- Standaryzacja usług socjalnych
- Stabilne finansowanie usług socjalnych
- Stworzenie niepublicznych centrów pomocy społecznej
- Programy zwalczania bezrobocia
- Reforma służby zdrowia

Młodzież

- Aktywność obywatelska – angażowanie młodzieży w prace na rzecz organizacji obywatelskich, popularyzacja wolontariatu
- Poprawa funkcjonowania społecznego młodzieży ze środowisk zagrożonych
- Patologie społeczne (dzieci ulicy – stworzenie niepublicznych domów dziecka)
- Zainteresowanie młodzieży funkcjonowaniem samorządu – sposoby dotarcia do młodzieży

Ekologia

- Edukacja proekologiczna dla mieszkańców
- Stworzenie zakładów utylizacji i przeróbki odpadów
- Stworzenie warunków dla segregacji śmieci

Rekomendowane formy współpracy pomiędzy partnerami:

1. Wizyty studyjne delegacji ukraińskich do Polski w celu zapoznania się z konkretnymi rozwiązaniami i nawiązania kontaktów partnerskich
2. Przyjazd polskich ekspertów na Ukrainę w celu zaprezentowania analizy sytuacji na Ukrainie i propozycje zmian, przekazania doświadczeń zagranicznych oraz wspólnej pracy nad programami ukraińskimi;

Stowarzyszenie Szkoła Liderów

ul. Sienkiewicza 12/14, pok. 419a, 00-944 Warszawa, tel./fax: (48 22) 828 64 05, 828 64 83
 e-mail: stowarzyszenie@szkola-liderow.pl, http://szkola-liderow.pl
 Bank PEKAO S.A. II O/W-wa 12401024-21500172-2700-401112-001

3. Stworzenie ukraińsko-polskiego portalu w Internecie lub rozbudowa już istniejących portali o bazę informacyjno-kontaktową, forum, bazę ustaw i dokumentów)
4. Program staży (warto zaangażować finansowo stronę ukraińską)
5. Stworzenie biuletynu dla ukraińskich radnych rad miejskich z opisem polskich doświadczeń reformowania samorządu (polityka budżetowa, programy pomocy społecznej)
6. Tłumaczenie polskiej literatury specjalistycznej
7. Stworzenie warunków dla promocji wzajemnych atrakcji turystycznych, kultury, języków
8. Seminaria, konferencje (ze szczególnym uwzględnieniem wspólnot wiejskich)
9. Wymiana specjalistów

Uwagi dotyczące standardów współpracy

- Wspólne poszukiwanie sponsorów dla sfinansowania projektów, przezroczystość współpracy finansowej (legalne zatrudnianie, transfery bankowe);
- Wspólne wypracowanie programów współpracy:
  - bardzo szczegółowy proces rekrutacji uczestników programów dla samorządów
  - przekazanie uczestnikom szczegółowej informacji o projektach przed ich rozpoczęciem (informacje o spotkaniach, regionach i t.d.)
  - dostosowanie programów do doświadczeń uczestników
  - monitorowanie i wspieranie działalności uczestników po zakończeniu programu.

Uczestnicy konferencji przygotowywali rekomendacje w grupach moderowanych przez Antona Geraszczenko (absolwent szkoły działaczy samorządowych-2000, radny Rady miasta Charków), Macieja Kozyrę (koordynator programu RITA Fundacji Edukacja dla Demokracji), Oleksija Orłowskiego (absolwent szkoły działaczy samorządowych-2000, radny Rady miasta Odessa), Andrija Pawłowicza (koordynator programów międzynarodowych Stowarzyszenia „Szkoła Liderów”).

W pracach grup roboczych brali udział:

Absolwenci Szkoły Działaczy Samorządowych-2000: Oleksandr Hołowacz (radny Rady miasta Kremenczuk, obwód dnepropietrowski), Mychajło Zołotuchin (Stowarzyszenie „Inicjatywa Muncypalna”, miasto Mykołajiw), Igor Koziura (radny Rady miasta Łubny, obwód połtawski), Kostiantyn Olifirenko (Partia Regionów, miasto Rubiżne, obwód luhanski), Olena Pelypenko (b. radna Rady miasta Kremenczuk, obwód dnepropietrowski),

Stowarzyszenie Szkoła Liderów

ul. Sienkiewicza 12/14, pok. 419a, 00-944 Warszawa, tel./fax: (48 22) 828 64 05, 828 64 83
e-mail: stowarzyszenie@szkola-liderow.pl, <http://szkola-liderow.pl>
Bank PEKAO S.A. II O/W-wa 12401024-21500172-2700-401112-001

Bohdan Rokoczyj (radny Rady wiejskiej Strilkiwtsi), Andrij Urumian (radny Rady miasta Stryj, obwód lwowski), Wołodymyr Hanas (radny Rady Dubniwtsi)

Uczestnicy Szkoły Działaczy Samorządowych – 2003: Witalij Andrijuk (radny Rady miasta Dubno, obwód rówński), Larysa Wasejczuk (radna Rady miasta Szack, obwód wołyński), Wiaczesław Wanda (radny Rady Iwano-Frankowe, obwód lwowski), Iwan Wereszczaka (radny Rady Czasiw Jar, obwód doniecki), Serhij Własenko (radny Rady miasta Mykołajiw), Iryna Dawediuk (radna Rady miasta Czerniowcy), Oleh Demydenko (radny Rady miasta Nikopol, obwód zapożski), Iryna Drahomerečka (radna Rady Jarmołyntsi, obwód chmelnicki), Andrij Zaliwśkyj (radny Rady miasta Czerwonograd, obwód lwowski), Natalija Kokitko (radna Rady wsi Perszotraweńsk, obwód chmelnicki), Oleksij Kołodniuk (radny Rady miasta Iziasław), Iryna Kołomijec (radna Rady miasta Czuhujiw, obwód charkowski), Serhij Kupyn (radny Rady miasta Sewerodoneck, obwód doniecki), Serhij Lustenko (radny Rady miasta Trostianec, obwód sumski), Wtaliy Magdycz (radny Rady miasta Kuznecowsk, obwód rówński), Oleksandr Melanczenko (radny Rady wsi Konstiantyniwka, obwód doniecki), Iryna Mitina (radna Rady miasta Komsomolsk, obwód poławski), Wasyl Mitko (radny Rady wsi Kremeniwka, obwód doniecki), Olena Mostsipan (radna Rady miasta Pryłuky, obwód czernihowski), Rimma Petrenko (radna Rady miasta Piwdenne, obwód charkowski), Oleksandr Pyjwoda (radny Rady miasta Szenderiwka), Igor Pryszlica (radny Rady miasta Gorodok, obwód lwowski), Oleh Serniak (radny Rady miasta Pustomyty, obwód lwowski), Jurij Sokolowśkyj (radny Rady miasta Kalusz, obwód iwano-frankowski), Oleksandr Solontaj (radny Rady miasta Użgorod), Jewgen Suglobow (radny Rady miasta Łuhask), Iryna Sulim (radna Rady wsi Kulynyczi), Oleksandr Tkaczenko (radny Rady miasta Łubny, obwód poławski), Julia Tkaczuk (radna Rady wsi Suchowerhiw, obwód czerniowecki), Anastasia Tukmaczowa (radna Rady miasta Sławutycz, obwód czernihowski), Petro Chomenko (radny rady Bortnyky), Natalija Janenko (radna rady Dergaczi).

Uczestnicy z Polski: Piotr Borys (Wicemarszałek Województwa Dolnośląskiego), Marta Gumkowska (Stowarzyszenie KLON /JAWOR), Adam Sauer (koordynator programów fundacji Inicjatywa Współpracy Polsko-Amerykańsko-Ukraińskiej), Adrian Krzanowski (Stowarzyszenie “Krosno tętniące życiem”), Daniel Lichota (koordynator Szkoły Działaczy Samorządowych, Stowarzyszenie „Szkoła Liderów”), Adam Lipiński (Poseł na Sejm RP), Andrzej Pawluszek (Radny Sejmiku Województwa Dolnośląskiego), Zbigniew Pełczyński (Prezes Stowarzyszenia “Szkoła Liderów”), Przemysław Radwan-Röhrenscheff (Dyrektor Generalny Stowarzyszenia „Szkoła Liderów”), Maciej Felski (Stowarzyszenie „Młode Centrum”, Olsztyn).

Rekomendacja została opracowana przez zespół organizatorów z Stowarzyszenia Szkoła Liderów w składzie: Daniel Lichota, Andrij Pawłowicz, Przemysław Radwan-Röhrenscheff.

Stowarzyszenie Szkoła Liderów

ul. Sienkiewicza 12/14, pok. 419a, 00-944 Warszawa, tel./fax: (48 22) 828 64 05, 828 64 83
e-mail: stowarzyszenie@szkola-liderow.pl, <http://szkola-liderow.pl>
Bank PEKAO S.A. II O/W-wa 12401024-21500172-2700-401112-001